

Abstract ID : 30

EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU DAUDZVEIDĪBA JELGAVAS PILSĒTAS MEŽOS

Content

Funkcionālas meža teritorijas pilsētvidē sniedz sabiedrībai daudzveidīgus ekosistēmu pakalpojumus (Demuzere et al. 2014; da Silva, Wheeler, 2017). Turklāt meža ekosistēmu optimāls telpiskais izvietojums nodrošina augstas bioloģiskās daudzveidības kvalitatīvās un kvantitatīvās vērtības arī blīvi apdzīvotās teritorijās (Tzoulas et al. 2007). Lai noskaidrotu iedzīvotājiem pievilcīgākos mikroainavu veidus meža ekosistēmās un tajos pieejamos ekosistēmu pakalpojumus, tika veikts sociāl-ekoloģisks pētījums Jelgavas pilsētas teritorijā. Empīrisko datu ieguve veikta 2021. gadā. Kopumā ievāktas strukturētas intervijas (kopā 43). Aptauja veikta klātienē aplikācijā Survey Monkey, izmantojot trīs bloku pieeju, un papildus 21 ilustratīvos attēlus. Iegūtie dati salīdzināti ar identisku pētījumu, kas veikts Zemgalē 2015. gadā, kur kopumā ievāktas 220 intervijas.

Pētījumā noskaidrots, ka sabiedrībai pašas pievilcīgākās meža mikroainavas ir dažāda vecuma parastās priedes audzes, kur sniegto ekosistēmas pakalpojumu skaits vidēji ir 31 (piemēram, laba gaisa kvalitāte, ogošanas un sēņošanas iespējas, vietas rekreācijai, aktīvajai atpūtai un veselības atjaunošanai, koksnes ieguve, ārstniecības augu vākšana u.c.). Tāpat augstu vērtēti meža ceļi, upmalu meži, koptas lapkoku un egļu jaunaudzes, kur sniegto ekosistēmas pakalpojumu skaits vidēji ir 28. Kā arī noskaidrots, ka septiņu gadu laikā ir izmainījusies sabiedrības izvēle par tīkamām meža mikroainavām, proti, pieaugusi interese par koptām egļu jaunaudzēm (42%), pieauguša vecuma priežu mežiem un koptām lapkoku jaunaudzēm (39%), kailcirtēm ar ekoloģiskajiem kokiem (30%), vidēja vecuma priežu un upmalu mežiem (18%), kā arī staignāju mežiem (13%). Tāpat šajās meža mikroainavās pieaugusi pieejamo ekosistēmu pakalpojumu daudzveidība (vidēji par 10-12 veidiem).

Empīrisko datu ieguve 2021. gadā veikta ar pētniecības aktivitātes 1.1.1.2. pasākuma "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts" projekta "Ekoloģisko interešu līdzsvarošana pieaugošas dabas resursu izmantošanas kontekstā saimnieciskos mežos" (Nr.1.1.1.2/VIAA/2/18/294) ietvaros (Līga Liepa). Projektu līdzfinansē Eiropas reģionālās attīstības fonds. Savukārt 2015. gadā datu ieguve veikta ar Zviedrijas Institūta fonda atbalstu.

Izmantotā literatūra:

da Silva, J.M.C., Wheeler, E., 2017. Ecosystems as infrastructure. Perspectives in ecology and conservation, 15(1), pp. 32-35.

Tzoulas, K., Korpela, K., Venn, S., Yli-Pelkonen, V., Kaźmierczak, A., Niemela, J. and James, P., 2007. Promoting ecosystem and human health in urban areas using Green Infrastructure: A literature review. Landscape and urban planning, 81(3), pp. 167-178.

Primary author: ZĒBERGA, Liene (LBTU Meža un vides zinātņu fakultāte, Mežsaimniecības institūts)

Co-authors: JANSONS, Āris (LVMI Silava); LIEPA, Līga (LVMI Silava)

Presenter: ZĒBERGA, Liene (LBTU Meža un vides zinātņu fakultāte, Mežsaimniecības institūts)

Contribution Type: Ziņojums

Submitted by LIEPA, Līga on Wednesday, 17 April 2024